

แคสเปอร์สกี แลป เผย มัลแวร์ภัยไซเบอร์ตัวร้าย บางตัวต้นทุนต่ำแต่มีอันตรายร้ายแรงต่อองค์กร

ธุรกิจ

นักวิจัยจากแคสเปอร์สกี แลปสังเกตเห็นว่าปัจจุบันภัยไซเบอร์มีความซับซ้อนในกลไกการปฏิบัติการโจมตีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ เป็นเรื่องที่ยากขึ้นที่ผู้ร้ายไซเบอร์จะไม่ใช้เทคนิคโจมตีที่มีราคาแพงหรือซับซ้อนอย่าง ช่องโหว่ zero-day เท่าใดนัก แต่มักใช้วิธีการคุกคามผ่านแคมเปญสังคมออนไลน์ วิศวกรรมสังคม ในการรุกเข้าหาเหยื่อควบคู่ไปกับการใช้เทคนิคร้ายกาจต่างๆ ที่เป็นรู้จักกันอยู่ ผู้ร้ายไซเบอร์เหล่านี้จึงได้ผลลัพธ์สมตั้งใจ คือ แคมเปญร้ายที่บรรดาไซลิสต์ผู้เชี่ยวชาญที่รู้จักกันตามองค์กรธุรกิจทั่วไปนั้นจะตรวจจับได้ยากมาก

การเปลี่ยนแปลงยกระดับวิธีปฏิบัติการเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างสารสนเทศพื้นฐานโดยทั่วไปของบริษัทองค์กรต่างๆ ทุกวันนี้ล้วนมีจุดอ่อนพอกที่ผู้ร้ายไซเบอร์จะอาศัยทูลเซดที่สนนราคาไม่เท่าไรก็สามารถบุกเจาะเข้าไปได้แล้ว อย่างเช่น Microcin ซึ่งเป็นแคมเปญร้ายที่ถูกตรวจจับได้โดยผู้เชี่ยวชาญของแคสเปอร์สกี แลปเมื่อเร็วๆ นี้ เป็นแคมเปญโจมตีที่ราคาถูกแต่มีอันตรายสูง

ทั้งหมดนี้เริ่มต้นเมื่อ Kaspersky Anti Targeted Attack Platform (KATA) ได้พบไฟล์ RTF ที่ดูน่าสงสัย มี exploit (มัลแวร์ที่อาศัยช่องโหว่ด้านความปลอดภัยตามซอฟต์แวร์ยอดนิยมเพื่อแอบติดตั้งคอมพิวเตอร์ที่ไม่น่าพึงประสงค์เข้าไป) ของช่องโหว่ในไมโครซอฟท์ออฟฟิศที่ได้รับการแก้ไขไปเรียบร้อยแล้ว แต่ก็ไม่แปลกที่มีจมาชีพไซเบอร์จะใช้ exploits ที่รู้จักกันดีอยู่แล้วเพื่อแพร่กระจายเข้าหาเหยื่อ เป็นช่องทางกระจายมัลแวร์สู่วงกว้าง แต่เมื่อศึกษาลึกลงกลับพบว่า ไฟล์ RTF นี้ไม่ได้เป็นของกลุ่มที่ระบาดอยู่ แต่กลับเป็นของแคมเปญ ที่ตั้งเป้าหมายที่เหยื่ออย่างชัดเจนและมีการทำงานที่ถือว่าซับซ้อนกว่ามาก ไฟล์เอกสารที่ทำหน้าที่เป็นสเปียร์ฟิชซึ่งจะถูกแพร่กระจายผ่านโซเชียลเฉพาะกลุ่ม เช่น ฟอรัมเงินกู้ซื้อบ้าน เป็นต้น

เมื่อ exploit ถูกกระตุ้นให้ทำงาน มัลแวร์ที่มีโครงสร้างเป็นโมดูล (modular structure) จะถูกติดตั้งลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อ โดยใช้วิธีการ injection เข้ามาที่ไฟล์ iexplorer.exe และตัวออดิรันในโมดูลนี้ก็จะทำงานผ่าน dll-hijacking ซึ่งเป็นเทคนิคที่เป็นที่รู้จักและใช้กันแพร่หลาย

ท้ายที่สุด เมื่อโมดูลหลักได้รับการติดตั้งแล้ว โมดูลเสริมบางโมดูลก็จะถูกดาวน์โหลดมาจากคอมมานด์และคอนโทรลเซิร์ฟเวอร์ และจะมีอย่างน้อยหนึ่งโมดูลในนั้นที่ใช้ steganography - เป็นวิธีการปกปิดข้อมูลที่ซ่อนอยู่ภายในไฟล์

ที่ดูก็ไม่น่าจะมีอันตรายอะไร เช่น ภาพ แต่ก็ยังถือเป็นเทคนิคอีกประเภทหนึ่ง ที่ใช้ในการโอนย้ายถ่ายข้อมูลแบบไม่ให้ถูกจับได้

เมื่อวางแพลตฟอร์มที่ประสงค์ร้ายไว้พร้อมแล้ว มัลแวร์จะทำการค้นหาไฟล์ที่มี extensions เช่น .doc, .ppt, .xls, .docx, .pptx, .xlsx, .pdf, .txt และ .rtf จากนั้นเข้ารหัสเก็บไว้ใน archive รอส่งต่อไปให้ผู้ก่อการ นอกจากนี้จะใช้เทคนิคที่รู้จักกันอยู่แล้วควบคู่ไปกับเทคนิคใหม่ๆ รวมทั้งแบคดอร์ที่รู้จักกันอยู่แล้วไปด้วย ซึ่งได้เคยพบเห็นกันในการโจมตีก่อนหน้านี้ และยังพบว่ามัลแวร์ที่สร้างความถูกต้องมาประกอบด้วย โดยเป็นทูลที่สร้างขึ้นมาสำหรับทดสอบการเจาะเข้าระบบ (penetration testing) ซึ่งโดยมากมักจะผ่านการตรวจจับของซีเคียวริตี้โซลูชันไปได้โดยไม่ชี้ว่าเป็นมัลแวร์

“แต่หากนำมาทำการศึกษาแยกส่วนแล้วจะพบว่าการโจมตีประเภทนี้ไม่มีความร้ายแรงนัก โดยวงการซีเคียวริตี้ได้บันทึกรายละเอียดข้อมูลเกือบทุกคอมพิวเตอร์ที่ไว้เรียบร้อยแล้ว จึงตรวจจับค่อนข้างง่าย อย่างไรก็ตาม ดูประหนึ่งว่ามัลแวร์พวกนี้จะมารวมตัวกันเพื่อก่อให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนกว่าเดิมกว่าที่จะตรวจพบการคุกคามได้ ที่สำคัญไปกว่านั้น แคมเปญแบบนี้ไม่ใช่มีอยู่เพียงหนึ่งเดียว เป็นไปได้ว่าตัวก่อการการจารกรรมไซเบอร์บางตัวนั้นได้เปลี่ยนวิธีการเป้าหมายจากการพัฒนาทูลที่ตรวจจับยาก (ว่าเป็นมัลแวร์) มาสู่วิธีการวางแผนและดำเนินปฏิบัติการที่มีความซับซ้อน ซึ่งอาจจะไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับมัลแวร์ประเภทที่มีความซับซ้อน แต่ก็ยังคงเป็นมัลแวร์ที่เป็นอันตรายอยู่นั่นเอง” อเล็กซี ซูลมิน นักวิเคราะห์มัลแวร์ระดับสูง แคสเปอร์สกี แลป กล่าว

และเพื่อเป็นการป้องกันโครงสร้างพื้นฐานไอทีขององค์กรให้พ้นจากการเป็นเป้าหมายการโจมตีของ Microcin ผู้เชี่ยวชาญจากแคสเปอร์สกี แลปแนะนำว่าควรติดตั้งซีเคียวริตี้ทูลเพื่อตรวจจับปฏิบัติการไม่พึงประสงค์ แทนที่จะมุ่งตรวจจับแต่เพียงซอฟต์แวร์ไม่พึงประสงค์แต่เพียงเท่านั้น

โซลูชันที่สามารถตรวจจับในขั้นซับซ้อนเช่นนั้นได้ อาทิ Kaspersky Anti-Targeted Attack Platform ประกอบด้วยเทคโนโลยีป้องกันระดับเอนด์พอยท์ และเทคโนโลยีสนับสนุนการติดตามร่องรอยและหาความเชื่อมโยงกันระหว่างอีเว้นท์ที่ปรากฏอยู่บนระบบเครือข่ายในส่วนต่างๆ ขององค์กร เพื่อระบุหารูปแบบประสงค์ร้ายซึ่งเป็นการคุกคามแบบมีเป้าหมาย ที่มักมีความซับซ้อน ได้อีกทางหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์ของแคสเปอร์สกี แลปสามารถตรวจจับและบล็อกกั้น Microcin และแคมเปญในลักษณะเดียวกันนี้ได้เป็นผลสำเร็จ

รายละเอียด Microcin campaign รวมทั้งข้อมูลด้านเทคนิคต่างๆ ได้ที่

A simple example of a complex cyberattack